

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Roslan - Karasińska

Protokolant: sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 maja 2023 r. w Warszawie

sprawy R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 02 listopada 2021 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że ustala wysokość emerytury z urzędu na kwotę 3.743,91 zł (trzy tysiące siedemset czterdzieści trzy zł i 91/100), od 01 listopada 2022 r. emerytura z urzędu brutto wynosi 4.175,84 zł (cztery tysiące sto siedemdziesiąt pięć zł i 84/100) do wypłaty 3.599,01 (trzy tysiące pięćset dziewięćdziesiąt dziewięć zł i 1/100);

2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt VII U 1756/21

UZASADNIENIE

R. K. w dniu 16 listopada 2021 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 2 listopada 2021 r. znak: (...) o przyznaniu emerytury. W uzasadnieniu swojego stanowiska ubezpieczony wskazał, że organ rentowy nie uwzględnił przy wydawaniu zaskarżonej decyzji, w kapitale początkowym okresów jego zatrudnienia od 1 lipca 1989 r. do 31 lipca 1990 r. w Przedsiębiorstwie (...) S.A (jgu) oraz od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...). Odwołujący wskazał, że przedstawił niezbędne dokumenty potwierdzające okresy jego zatrudnienia, a z uwagi na likwidację przedsiębiorstwa nie jest możliwe uzyskanie innej dokumentacji. Mając na uwadze powyższe wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji (odwołanie z dnia 10 listopada 2021 r. k.3-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., a w uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie wskazał, że zgodnie z art. 116 ust. 5 o emeryturach i rentach z FUS do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Niewątpliwie więc ciężar dostarczenia dokumentów spoczywa na ubezpieczonym. Przy czym w myśl § 22 pkt 1 rozporządzenia w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) jeżeli ustawa nie stanowi

inaczej, Środkiem dowodnym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w Przedsiębiorstwie (...) S.A. od 1 lipca 1989 r. do 31 lipca 1990 r., ponieważ świadectwo pracy z dnia 1 sierpnia 1990 r. nie spełnia wymogów formalnych, z powodu braku pieczętki imiennej pracodawcy lub upoważnionego pracownika. Natomiast okres zatrudnienia od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) nie został uwzględniony, ponieważ w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego uzyskano informację, że pod wskazanym numerem (...) (...) (...) ww. pracodawca odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne do 5 września 1990 r. Wobec powyższego organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania (odpowiedź na odwołanie z dnia 21 grudnia 2021 r. k.6-8).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. K. urodził się (...) W okresie od 15 grudnia 1982 r. do 30 kwietnia 1984 r. pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku majstra budowy. Od 2 maja 1984 r. do 14 września 1985 r. pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego (...) jako majster budowy. Od 16 września 1985 r. do 31 marca 1987 r. pracował w Wojewódzkim Zakładzie (...) jako kierownik działu inwestycji i remontów. Od 1 kwietnia 1987 r. do 30 czerwca 1989 r. pracował w Wojewódzkim Zakładzie Usług Budowlano- (...) jako kierownik działu usług. W spornym okresie czasu tj. od 1 lipca 1989 r. do 31 lipca 1990 r. pracował w przedsiębiorstwie (...) S.A. w W. na stanowisku wiceprezesa, a następnie prezesa zarządu. Przedsiębiorstwo to zostało zlikwidowane, zatem odwołujący się nie miał możliwości uzyskania dodatkowej dokumentacji potwierdzającej jego zatrudnienie w tejże spółce. Odwołujący otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze, dodatki funkcyjne i stażowe oraz ruchomą prowizję w wysokości 10%. Od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. pracował w przedsiębiorstwie budowlanym (...) na stanowisku dyrektora, gdzie otrzymywał jedynie wynagrodzenie zasadnicze. Od 1 lipca 1991 r. do 31 grudnia 1991 r. pracował w (...) sp. z o.o. W. na stanowisku dyrektora (świadectwo pracy z 30 kwietnia 1984 r., zaświadczenie o zatrudnieniu z 10 sierpnia 2006 r., świadectwo pracy z 13 września 1985 r., świadectwo pracy z 30 marca 1987 r., świadectwo pracy z 30 czerwca 1989 r., świadectwo pracy z 1 sierpnia 1990 r., umowa o pracę z dnia 1 lipca 1991 r., zaświadczenia o zatrudnieniu – akta organu rentowego).

Decyzją z dnia 2 listopada 2021 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał odwołującemu się emeryturę z urzędu w wysokości 3526,11 zł od dnia 20 lutego 2021 r. tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury (decyzja z dnia 2 listopada 2021 r.- nienumerowana karta a.r.) Powyższą decyzję zaskarżył odwołujący inicjując niniejsze postępowanie (odwołanie od decyzji k.3-5 a.s.).

Po wydaniu przedmiotowej decyzji organ rentowy w dniu 24 marca 2021 r. wydał decyzję o przyznaniu emerytury w kwocie zaliczkowej w wysokości 3675, 62 zł brutto (decyzja z dnia 24 marca 2021 r.- nienumerowana karta a.r.). Kolejno w dniu 25 października 2022 r. organ rentowy wydał decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego ustalając, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 58898,29 zł (decyzja z dnia 25 października 2022 r.- nienumerowana karta a.r.)

W toku postępowania sądowego, Sąd zobowiązał pełnomocnika organu rentowego do hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury odwołującego przyjmując hipotetyczne założenie uwzględnienia do stażu pracy okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) S.A. od lipca 1989 r do 31 lipca 1990 r. oraz okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) od 2 listopada 1990 roku do 30 czerwca 1991 roku. (postanowienie z dnia 3 października 2022 r. k.44 a.s.).

W wykonaniu zobowiązania Sądu organ rentowy w hipotetycznym przeliczeniu emerytury z dnia 21 października 2022 r. wskazał, że po korekcie kapitału początkowego na koncie, wysokość emerytury z urzędu wynosiłaby 3743, 91 zł, a wysokość świadczenia do wypłaty wynosiłaby miesięcznie 3599,01 zł.(hipotetyczne przeliczenie emerytury z dnia 21 października 2022 r. k.49 a.s.).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie wymienionych dokumentów zgromadzonych w toku postępowania przed organem rentowym oraz postępowania sądowego, a także zeznań ubezpieczonego, które dotyczą zatrudnienia R. K. w spornym okresie w Przedsiębiorstwie (...) S.A w okresie od 1 lipca 1989 r. do 31 lipca 1990 r. oraz w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. Zeznania ubezpieczonego były spójne i zgodne z przedstawionymi przez niego dokumentami, w szczególności świadectwami pracy i umową o pracę z dnia 2 listopada 1990 r.

Stanowisko organu rentowego, odmawiające uwzględnienia do stażu pracy w Przedsiębiorstwie (...) S.A. od 1 lipca 1989 r. ze względu na brak pieczętki na świadectwie pracy z dnia 1 sierpnia 1990 r. oraz nieuwzględnienie okresu zatrudnienia od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. w Przedsiębiorstwie budowlanym (...) z uwagi na okoliczność, że wskazany pracodawca odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne do 5 września 1990 r. nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd uznał za wiarygodne w tym zakresie zeznania ubezpieczonego, które są zgodne z zgromadzonymi w sprawie dokumentami jak przedmiotowe zaświadczenia o zatrudnieniu. Zeznania te i dokumenty potwierdzają zatrudnienie odwołującego się w spornym okresie czasu. W zakresie dotyczącym braku pieczętki w świadectwie pracy należy wskazać, że biorąc pod uwagę, że pozostałe dane zawarte w świadectwie pracy były prawidłowe, to należało uwzględnić ten dokument w całości.

Sąd zatem, mając na uwadze powyższe nie znalazł podstaw do kwestionowania tych dokumentów ani zeznań ubezpieczonego. Z uwagi na to, że są spójne, zostały ocenione jako wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

R. K., składając odwołanie, zakwestionował decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 2 listopada 2021 r., znak: (...) w przedmiocie przyznania emerytury powszechnej w części dotyczącej nieuwzględnienia w kapitale początkowym okresów zatrudnienia od 1 lipca 1989 r. do 31 lipca 1990 r oraz od 22 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r.

Zasady obliczania wysokości przysługującej ubezpieczonemu emerytury określają przepisy art. 25-26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 504), zwanej dalej ustawą emerytalną. W myśl art. 26 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 ustawy. Z kolei z art. 25 ust. 1 ustawy wynika, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Kapitał początkowy, zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej, ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ww. ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 ustawy, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3).

W myśl art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 174 ust. 3). Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (art. 174 ust. 3b).

Szczegółowy tryb postępowania w sprawach ustalania prawa do świadczeń pieniężnych przewidzianych w ustawie emerytalnej został określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. nr 237, poz. 1412). Stosownie do przepisu § 10 ust. 1 powyższego rozporządzenia, osoba ubiegająca się o emeryturę powinna przedstawić dokumenty stwierdzające okresy zatrudnienia uzasadniające prawo do świadczeń oraz ich wysokość. Z kolei zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Aby potwierdzić wysokość wynagrodzenia otrzymywanego w danym okresie zatrudnienia wymagane jest przedłożenie dokumentów wymienionych w § 21 cytowanego wyżej rozporządzenia. W odniesieniu do podstawy wymiaru składki ubezpieczeniowej w postaci wynagrodzenia z tytułu stosunku pracy, brak odpowiedniej dokumentacji płacowej i innych dokumentów, takich jak wpisy w książeczce ubezpieczeniowej, przeważnie uniemożliwia prawidłowe ustalenie wysokości takiego wynagrodzenia za pomocą innych środków dowodowych. Jest to bowiem trudne z uwagi na szczegółowość takich danych przy znacznej najczęściej odległości czasowej. Zaliczenie zaś nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 9 stycznia 1998 r. II UKN 440/97). Jednocześnie w orzecznictwie podkreśla się, że w postępowaniu odwoławczym od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie ma ograniczeń co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków i w myśl art. 473 k.p.c. wysokość wynagrodzenia może być dowodzona wszelkimi dostępnymi dowodami przewidzianym w Kodeksie postępowania cywilnego. Rzeczą sądu jest natomiast ocena wiarygodności przedstawionych w toku postępowania dowodów. Pomimo braku ograniczeń dowodowych w postępowaniu przed sądami ubezpieczeń społecznych nie można jednak zapominać, że wysokość zarobków stanowiących podstawę wyliczenia składki na ubezpieczenia społeczne nie może być ustalana w sposób hipotetyczny, przybliżony, oparty jedynie na domniemaniu czy uprawdopodobnieniu. Zadaniem Sądu Okręgowego w sprawach o wysokość emerytury czy kapitału początkowego jest więc dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie czasu. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe muszą być wykazane w sposób niebudzący wątpliwości, w ściśle określonej kwotowo wysokości w odniesieniu do poszczególnych miesięcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 lipca 1997 r. II UKN 186/97, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4 marca 1997 r. III AUa 105/97).

Odwołując się do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe (Dz. U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412), przypomnieć należy, że zgodnie z § 21 ust. 1, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Zacytowany przepis, ani żaden inny nie wskazuje, że wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej, w zaświadczeniu pracodawcy bądź w innych dokumentach, które wymienia rozporządzenie, powinny być opatrzone czytelnymi podpisami osób upoważnionych do wykonywania wpisów, czy też pieczętami imiennymi takich osób. Zarzucany przez organ rentowy brak pieczętka imiennej nie oznacza, iż osoba dokonująca wpisu nie była upoważniona do podejmowania czynności w imieniu zakładu pracy; nie jest to też brak formalny dyskwalifikujący ważność tego dokumentu.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał stanowisko odwołującego częściowo za zasadne, nie znajdując podstaw do podzielenia argumentów organu rentowego. W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe potwierdza, iż przedłożona przez odwołującego dokumentacja zawiera dostatecznie jasne informacje pozwalające na ustalenie okresów jego zatrudnienia oraz wysokości dochodu, jaki uzyskiwał w spornym okresie. Co istotne, organ rentowy dysponował stosownymi dokumentami – świadectwem pracy z 1 sierpnia 1990 r. oraz świadectwem pracy z 30 czerwca 1991 r. oraz umową o pracę z 2 listopada 1990 r. Organ rentowy, powoływał się na brak pieczętka zakładu pracy na świadectwie pracy, co w ocenie organu rentowego uniemożliwiało uwzględnienie tego dokumentu. Zakwestionowanie powyższego świadectwa pracy wyłącznie z tej przyczyny zdaniem Sądu należy ocenić jako niezasadne i zdecydowanie zbyt formalistyczne. W ocenie Sądu Okręgowego sama treść przedłożonego przez odwołującego świadectwa pracy wystawionego przez Przedsiębiorstwo (...) S.A nie budzi zastrzeżeń – przedmiotowy dokument zawiera bowiem dokładne wskazanie okresu zatrudnienia odwołującego, określenie jego danych osobowych i stanowiska. Świadectwo pracy zostało oraz opatrzone własnoręcznym podpisem osoby upoważnionej do jego wystawienia. Zaświadczenie przedstawione przez odwołującego nie zawiera skreśleń, poprawień czy też innych elementów, które mogłyby budzić wątpliwości co do jego wiarygodności. Tym samym pominięcie tego dokumentu przez organ rentowy jedynie z przyczyn braku pieczętka zakładu pracy należy uznać za zbyt daleko idące. Należało również mieć na względzie, że jeśli chodzi o okresy zatrudnienia od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. Sąd pragnie podkreślić, że okoliczność, iż pracodawca odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne do 5 września 1990 r. nie może świadczyć o tym, że odwołujący był zatrudniony jedynie do tej daty. Zarówno ze świadectwa pracy jak i umowy o pracę wynika, że odwołujący się był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. Potwierdził to również odwołujący swoimi zeznaniami w toku rozprawy. Dlatego też Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego jakoby okoliczność, że pracodawca płacił składki do tej daty miałyby świadczyć o tym, że odwołujący się wykonywał pracę tylko do tej daty.

W przedmiotowej sprawie dowody potwierdzające wynagrodzenie ubezpieczonego w spornym okresie to nie tylko wspomniane dokumenty, ale także zeznania ubezpieczonego, które wraz z dokumentami dają spójny obraz przebiegu zatrudnienia i sposoby obliczania i zmian wynagrodzenia przez niego otrzymywanego. Ubezpieczony w swoich zeznaniach wskazał, że w okresie zatrudnienia od 1 lipca 1989 r. do 31 lipca 1990 r. jego wynagrodzenie wynosiło 824,550 złotych jako płaca zasadnicza oraz otrzymywał 360000 zł dodatku funkcyjnego, dodatek stażowy oraz ruchomą prowizję w wysokości 10%. Od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r., otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 3000,00 zł i nie otrzymywał na tym stanowisku premii uznaniowych.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy zważył, że w toku postępowania R. K. wykazał zasadność swojego stanowiska, a w konsekwencji dochód, jaki osiągnął z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) S.A od 1 lipca 1989 r. do 31 lipca 1990 r. oraz w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) w okresie od 2 listopada 1990 r. do 30 czerwca 1991 r., z tych względów okresy te powinny zostać uwzględnione przy ustalaniu jego kapitału początkowego, a następnie wysokości emerytury.

Odwołujący się kwestionował także przyjęty przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji wskaźnik średniego dalszego trwania życia. Średnie dalsze trwanie życia to wielkość statystyczna, która określa przeciętny okres, jaki zazwyczaj, statystycznie upływa od ustalenia prawa do emerytury do dnia śmierci ubezpieczonego. W gruncie rzeczy chodzi o ustalenie przewidywanego okresu pobierania przez daną osobę emerytury i równomiernego rozłożenia zgromadzonych składek i ewentualnie kapitału początkowego w ramach tego okresu. Średnie dalsze trwanie życia wyrażane jest w miesiącach i ustalane wspólnie dla kobiet i mężczyzn. Okres ten wynika z komunikatu prezesa GUS w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn, ogłaszanego corocznie w terminie do 31 marca. Ogłoszone w ten sposób tablice średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn mają zastosowanie do emerytur na przyszłość przyznawanych od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku. Im wskazany tam okres średniego dalszego trwania życia dla osoby w wieku ubezpieczonego przechodzącego na emeryturę jest dłuższy, tym emerytura jest niższa. Oznacza to, że im później nastąpi przejście na emeryturę, tym większa będzie jej wysokość. Ustalając dalsze średnie trwanie życia dla potrzeb obliczenia emerytury przyznawanej z urzędu, przyjmuje się tablice obowiązujące w dniu, od którego zostanie przyznana ta emerytura. W tym zakresie organ rentowy zasadnie przyjął wskaźnik dalszego średniego trwania życia powołując się na komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn średnie dalsze trwanie życia dla odwołującego w wieku przejścia na emeryturę wynosiło 217,60 miesięcy.

W oparciu o wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy zważył, że odwołanie R. K. zasługuje na uwzględnienie w zakresie uwzględnienia przy ustalaniu wartości kapitału początkowego oraz przy ustalaniu wysokości emerytury przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto za sporne okresy. Wobec powyższego Sąd w punkcie 1. wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i mając na względzie wyliczoną przez organ rentowy hipotetyczną wartość emerytury w związku z przeliczeniem kapitału początkowego ustalił wysokość emerytury z urzędu na kwotę 3743,91 zł, od 1 listopada 2022 r. emerytura z urzędu brutto wynosi 4175, 84 zł, a do wypłaty 3 599,01 zł.

W pozostałej części dotyczącej błędnie wyliczonego wskaźnika dalszego przewidywanego życia Sąd oddalił odwołanie. Organ rentowy prawidłowo przyjął wskaźnik, zatem w tym zakresie odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.